KUOLEMAN KOHDATESSA

Opas omaisille

TUUSULAN SEURAKUNTA

Sinulle, jonka läheinen on kuollut

Elämässäsi on nyt surun aika. Moni jokapäiväinen asia on toisin tai muuttanut muotoaan. Menetys voi olla mielessä aamusta iltaan, ja arjessa eläminen voi tuntua selviytymiseltä. Moni kokee tunteita laidasta laitaan: surusta vihaan ja epätoivosta turtumukseen. Samalla on kuitenkin hoidettava monia käytännön asioita, esimerkiksi hautajaiset.

Hautajaisissa saatetaan poisnukkunut hänen viimeiselle matkalleen. Surusta selviytymisen kannalta ne ovat tärkeä hetki. Rakkaalle ihmiselle saa jättää jäähyväiset, eikä tarvitse selittää sitä, miltä tuntuu. Hautajaisiin voi rohkeasti kutsua kaikkia, joita suru koskettaa, niin lapsia kuin aikuisia.

Surusta ei tarvitse yrittää selviytyä yksin. Surusta ja menetyksestä saa puhua läheistesi ja vaikkapa seurakunnan työntekijöiden kanssa. Seurakunta auttaa sinua myös hautajaisten ja siihen liittyvien asioiden järjestelyissä.

Hautajaisten jälkeenkin voit rohkeasti ottaa yhteyttä seurakunnan pappiin tai muuhun työntekijään. Puhuminen auttaa jäsentämään omia ajatuksia ja käsittelemään surua.

Seurakunta tarjoaa myös sururyhmän. Ryhmässä on muita samassa elämäntilanteessa olevia, jossa voi vastaanottaa ja jakaa kokemuksia ohjaajan johdolla. Hyvä aika hakeutua sururyhmään on yleensä noin puoli vuotta läheisen kuoleman jälkeen.

Kotiseurakuntasi ottaa osaa suruusi.

ENNEN HAUTAUSTA

HAUTAUSLUPA

Hautaamista varten tarvitaan lääkärin kirjoittama lupa, joka on toimitettava seurakuntaan ennen hautaamista. Hautausjärjestelyt voidaan aloittaa jo ennen kuin hautauslupa on kirjoitettu. Järjestelyt kannattaa aloittaa ottamalla yhteyttä valitsemaanne hautaustoimistoon tai seurakunnan hautausmaatoimistoon. Kuolintodistusta ei tarvita hautaamiseen tai asiointiin seurakunnassa. Hautaustoimisto hankkii yleensä hautausluvan ja toimittaa sen tarvittaville tahoille.

Hautaustoimistot

Hautaustoimistot palvelevat omaisia. Niistä saa asiantuntija-apua monissa hautajaisiin liittyvissä kysymyksissä sekä mm. vainajan siirtoa ja arkun valintaa koskevissa asioissa. Tarvittaessa hautaustoimisto voi huolehtia kaikista käytännön järjestelyistä, jolloin omaisten ei välttämättä tarvitse asioida kuin yhdessä paikassa.

Hautaus ja hautausmaat

Kaikilla, myös niillä, jotka eivät ole kirkon jäseniä, on oikeus tulla haudatuksi oman kotikuntansa seurakunnan ylläpitämälle hautausmaalle. Omaisten pyynnöstä kirkkoon kuulumaton voidaan myös siunata hautaan, mikäli se ei ole vastoin vainajan tahtoa ja vakaumusta.

Tuusulan seurakunnalla on hautausmaat Paijalassa ja Kellokoskella sekä uurnalehto Jokelassa. Tuusulan kirkon ympärillä oleva Kirkkopuisto on museohautausmaa, johon voidaan haudata vain kirkkoneuvoston luvalla. Sirottelualueita ja muistolehtoja on Paijalan ja Kellokosken hautausmailla sekä Jokelan uurnalehdossa.

Paijalassa arkku- ja tuhkahautauksia toimitetaan tiistaisin, torstaisin, perjantaisin ja lauantaisin. Kellokosken hautausmaalla ja Jokelan uurnalehdossa hautauksia on pääasiassa lauantaisin. Sirotteluja tehdään vain sulan maan aikana.

Tuusulan, Järvenpään, Keravan ja Sipoon seurakunnilla on yhteinen tunnustukseton hautausmaa Keravan hautausmaan yhteydessä. Sinne hautaamisesta sovitaan Keravan seurakunnan kanssa.

Hautapaikka ja hautaoikeus

Hautausmaamestarit ja hautaustoimen toimistosihteeri auttavat omaisia uuden hautapaikan valinnassa. Hautapaikkaa valitessa omaisten on

VILJA
HEINONEN
GRÄSTEN

tiedettävä, toimitetaanko arkku- vai uurnahautaus. Päätös tehdään usein vainajan toiveiden mukaisesti.

Seurakunta luovuttaa uuden haudan vain kuolemantapauksen yhteydessä. Kerrallaan luovutettavassa arkkuhaudassa voi yleensä olla enintään kaksi hautasijaa. Uurnahaudassa hautasijoja voi olla enemmän.

Hautaoikeus kestää 25 vuotta. Määräajan päätyttyä haudalle voi lunastaa lisää hallinta-aikaa 25 vuodeksi kerrallaan. Uuden hautauksen yhteydessä hallinta-aikaa jatketaan kestämään koskemattomuusajan verran. Haudan koskemattomuusaika on Paijalan ja Jokelan hautausmailla 20 vuotta, Kellokosken hautausmaalla 25 vuotta. Tämän jälkeen voidaan samaan hautasijaan laskea uusi vainaja. Arkkuhautaan voidaan haudata myös uurnia, eikä uurnahautaus estä mahdollisesti samaan hautaan tulevia arkkuhautauksia.

Vanhaan hautaan haudattaessa vainaja saattaa itse olla hautaoikeuden haltija tai hänellä voi olla haudanhoitosopimus. Kuolemantapauksen yhteydessä on hyvä tarkastaa ja päivittää haudan haltijuutta ja hoitosopimuksia koskevat asiat ajan tasalle. Hautaushinnasto on verkkosivuillamme www.tuusulanseurakunta.fi/hautausmaat/hinnasto

Kuolinilmoitus/kutsu

Omaiset voivat ilmoittaa kuolemantapauksesta päivälehdissä kuolinilmoituksella, jonka teksti toimitetaan lehden toimitukseen. Kuolinilmoituksessa kerrotaan usein vainajan nimen lisäksi arvo tai ammatti, syntymäaika ja -paikka sekä kuolinaika ja -paikka. Lisäksi mainitaan yleensä lähiomaisten nimet. Ilmoitukseen voi laittaa myös runon, virrensäkeistön, raamatunlauseen tai jonkin muun tekstin.

Kuolinilmoituksessa voi olla kutsu siunaus- ja muistotilaisuuteen, jolloin siinä kerrotaan siunaus- ja muistotilaisuuden aika ja paikka. Mikäli hautaus toimitetaan vain lähimpien omaisten läsnä ollessa, voidaan siitä mainita ilmoituksessa. Ilmoitus voidaan julkaista myös hautauksen jälkeen.

SIUNAUKSEEN LIITTYVÄT ASIAT

Siunausajat ja paikat

Siunaustilaisuuksia järjestetään kappeleissa ja kirkoissa. Paijalan kappeliin mahtuu 165 henkilöä, Paijalan vanhaan kappeliin 55 henkilöä, Kellokosken kirkkoon 160 henkilöä, Kellokosken kappeliin 20 henkilöä, Tuusulan kirkkoon 480 henkilöä ja Jokelan Kotikirkkoon 80 henkilöä. Paijalan kappelissa on hyvästijättöhuone, johon mahtuu 10 henkilöä. Jos omaiset haluavat, voidaan vainaja siunata myös haudalla.

Kappeleiden ja kirkkojen käyttö on Tuusulan, Järvenpään ja Keravan seurakuntien jäsenille ilmaista. Lähiseurakuntien jäsenille pyydetään pappi omasta seurakunnasta.

Paijalan kappeleissa siunauksia toimitetaan tiistaisin, torstaisin, perjantaisin ja lauantaisin. Kellokosken kirkossa ja Jokelan Kotikirkossa siunauksia on pääosin lauantaisin. Tuusulan kirkossa toimitettavasta siunauksesta sovitaan aina erikseen tapauskohtaisesti.

Papin tapaaminen

Siunaava pappi ottaa yhteyttä omaisiin ennen hautajaisia. Hänen kanssaan käydään läpi siunaustilaisuuden kulku ja keskustellaan vainajasta. Siunaustilaisuuteen kuuluu surumusiikkia, virsiä, Raamatun lukua, puhe ja rukouksia. Hautaan siunaamisen kaava on virsikirjan liiteosassa. Omaiset voivat myös pyytää tuttua pappia siunaamaan, vaikka hän olisi toisesta seurakunnasta.

Siunaustilaisuuden musiikista voi sopia papin tai kanttorin kanssa. Musiikkina voi olla virsiä, urkumusiikkia ja muuta soitin- tai laulumusiikkia.

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaaminen toimitetaan yleensä 2-4 viikon kuluessa kuolemasta. Tilaisuutta varten voi painattaa ohjelman, jossa on vainajan nimi, syntymä- ja kuolinaika, tilaisuuden kulku ja kappelissa sekä haudalla laulettavan virren sanat. Ohjelmalehtinen ei ole välttämätön.

Siunaustilaisuus on omaisille tärkeä lohdutuksen ja surusta toipumisen kannalta. Vainaja saatetaan viimeiselle matkalleen Jumalan sanaan turvaten.

Kukkalaitteet voidaan laskea ennen tai jälkeen siunauksen tai myös haudalla. Kukkalaitteet eivät ole välttämättömiä.

Arkkuhautauksessa arkku kannetaan loppusoiton aikana kappelista. Kantajia on yleensä kuusi. Suntio ohjaa saattoväen haudalle. Kukkalaitteet lasketaan lopuksi hautakannen päälle.

Uurnahautauksessa arkku jää siunaustoimituksen jälkeen paikoilleen, ellei toisin sovita. Toimituksen päätteeksi kukat voidaan viedä tulevalle haudalle tai muistokivelle. Uurnanlaskuaika sovitaan erikseen. Uurnanlaskutilaisuus on vapaamuotoinen ja usein paikalla ovat vain lähiomaiset sekä seurakunnan suntio tai vahtimestari.

Muistotilaisuus

Siunaustilaisuuden jälkeen vietetään yleensä muistotilaisuutta joko kotona, seurakunnan tiloissa tai muualla. Muistotilaisuuteen voidaan kutsua julkisesti esimerkiksi kuolinilmoituksen yhteydessä tai siitä voidaan ilmoittaa henkilökohtaisesti. Myös papin voi pyytää osallistumaan muistotilaisuuteen.

Muistotilaisuudessa vainajasta puhuminen ja yhdessä muisteleminen lohduttavat. Muistotilaisuutta varten ei ole olemassa kaavaa. Yleensä sukulaisille ja ystäville annetaan mahdollisuus muistella vainajaa.

Kirkon kuvapankki, Aarne Ormio

Muistotilaisuudessa voidaan lukea saapuneet adressit ja muut osanotot. Niiden lukija on hyvä sopia etukäteen, jotta hän voi käydä adressit läpi ennakolta. Adressit kannattaa poistaa kuoristaan ja avata valmiiksi ennen lukemista.

Muistotilaisuuteen voidaan laittaa muistopöytä, jolla on valkea liina, kynttilä, vainajan kuva ja kukkia. Muitakin vainajaan liittyviä asioita voidaan laittaa esille.

Yleensä muistotilaisuudessa on joko kahvi- tai ruokatarjoilu. Sen voi hoitaa itse tai tilata pitopalvelun.

Seurakunnan muistotilaisuuspaikat

Muistotilaisuus voidaan järjestää seurakunnan tiloissa. Kirkkotupaan mahtuu 30 henkilöä, Rihasaliin 50, Kellokosken srk-taloon 50, Rusutjärven leirikotiin 60, Paijalan muistosaliin 60, srk-keskuksen saliin 80-100, srk-keskuksen kabinettiin 40 ja Kotikirkon saliin 60.

Katso tilojen hinnasto verkkosivuilta
www.tuusulanseurakunta.fi/kirkot-ja-tilat/hinnasto

Liputus ja saattokellot

Yleisen tavan mukaan kuolinpäivänä suruliputetaan kotona ja työpaikalla. Hautajaispäivänä liputetaan kotona ja muistotilaisuuden pitopaikalla ja lippu nostetaan täyteen salkoon siunauksen jälkeen. Ota yhteys pääsuntioon tai kyseisen tilan suntioon liputuksen sopimiseksi muistotilaisuuden yhteydessä.
Vainajan muistoksi soitetaan kirkonkelloja ennen hautausta. Saattokellot soitetaan, kun vainaja saatetaan kappelista haudalle.

Sanomakellot

Sanomakellot soivat seurakuntalaisen poismenon merkiksi. Niitä soitetaan Tuusulan kirkossa keskiviikkoisin klo 14. Kirkon ovet ovat avoinna klo 14–14.45 hiljentymistä ja poisnukkuneen muistelua varten. Kellokoskella ja Jokelassa sanomakelloja voidaan soittaa pyydettäessä.

HAUTAUKSEN JÄLKEEN

Kirkolliset ilmoitukset

Hautaan siunattujen seurakunnan jäsenten ja heidän omaistensa puolesta rukoillaan ja kuolleiden nimet luetaan siunausta seuraavana sunnuntaina Tuusulan jumalanpalveluksissa, mikäli omaisilta on saatu tähän lupa. Lisäksi nimet julkaistaan paikallislehdessä ja seurakunnan verkkosivuilla.

Hautakivi tai muistomerkki

Perinteisen hautakiven sijaan muistomerkki voi olla myös risti tai veistos. Muistomerkkejä valmistetaan kivestä, puusta ja metallista.

Jokelan uurnalehdossa osalle haudoista voi lunastaa seurakunnan sin-

ne valmiiksi hankkiman hautakiven. Paijalan hautausmaalla voi ostaa käytetyn hautamuistomerkin, josta hautaoikeuden haltija voi hiotuttaa vanhan nimen pois tai jättää sen muistomerkin kääntöpuolelle. Lisäksi on mahdollista lunastaa seurakunnalle palautunut hauta kivilaitteineen.

Haudan hoitaminen

Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuna. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Jos omaiset eivät itse voi huolehtia hautapaikasta, sen kunnossapidon voi ostaa seurakunnan haudanhoitorahastosta. Haudanhoitosopimus tehdään 1, 5 tai 10 vuodeksi kerrallaan. Katso hinnasto verkkosivuilta www.tuusulanseurakunta.fi/hautausmaat/tarjous-haudanhoidosta

Perunkirjoitus

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kuolinpäivästä. Sitä varten tarvitaan vainajasta sukuselvitysmuotoinen virkatodistus 15 ikävuodesta lähtien.

Tuusulan seurakunnan jäsenten sukuselvitykset ja virkatodistukset perunkirjoituksia varten tilataan Vantaan aluekeskusrekisteristä, p. 09 830 6345 arkisin klo 9-12 välisenä aikana tai verkosta www.tilaavirkatodistus.fi.

Pyhäinpäivä

Mikäli omaiset ovat antaneet luvan, pyhäinpäivän iltakirkossa luetaan vuoden aikana siunattujen vainajien nimet ja heidän muistokseen sytytetään kynttilä. Paijalan kappelissa luetaan kaikkien Tuusulassa siunattujen vainajien nimet. Kellokosken kirkossa luetaan Kellokosken kirkossa siunattujen nimet sekä muualla Tuusulassa siunattujen kellokoskelaisten nimet. Jokelan Kotikirkossa luetaan Jokelan Kotikirkossa siunattujen nimet sekä muualla Tuusulassa siunattujen jokelalaisten nimet. Paijalan kappelissa on myös ruotsinkielinen pyhäinpäivän kirkko, jossa luetaan ruotsinkielisten vainajien nimet.

Sururyhmä

Järjestämme sururyhmiä tarpeen mukaan noin kerran keväällä ja syksyllä. Näet alkavat ryhmät verkkosivuiltamme www.tuusulanseurakunta.fi. Mukaan kannattaa tulla vasta noin puoli vuotta läheisen kuoleman jälkeen.

Se, joka asuu Korkeimman
suojassa ja yöpyy Kaikkivaltiaan
varjossa, sanoo näin:”Sinä, Herra,
olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.”
Hän levittää siipensä yllesi, ja sinä olet
turvassa niiden alla. Hänen
uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Ps 91:1-2,4

Osoitteita ja puhelinnumeroita

Hautaustoimen toimistosihteeri
p. 040 484 3885, ma-pe klo 9-12
hautausmaatoimisto.tuusulansrk
@evl.fi
Paijalannummentie 11, Tuusula

Kaikki hautauksiin liittyvät varaukset tehdään ensisijaisesti hautaustoimen toimistosihteeriltä

Ylipuutarhuri, p. 040 580 4915
Paijalantie 18, Tuusula

Kirkkoherranvirasto
Rykmentintie 34, Tuusula
p. vaihde, 09 875 960
ma-ke klo 9-12, to klo 12-15
vain soittamalla ma-ke klo 13-15
ja pe klo 9-12

Vantaan aluekeskusrekisteri,
p. 09 830 6345 arkisin klo 9-12
www.tilaavirkatodistus.fi

Paijalan kappeli ja hautausmaa
Paijalannummentie 11, Tuusula

Kellokosken kirkko
Männistöntie 5, Kellokoski

Kellokosken hautausmaa
Omenalahdentie 23, Kellokoski

Jokelan Kotikirkko
Keskustie 2, Jokela

Jokelan uurnalehto
Kouluraitti 11, Jokela

Tuusulan kirkko
Kirkkotie 34, Tuusula

Tilojen esittelyt:
Pääsuntio, p. 040 566 9559

www.tuusulanseurakunta.fi

Tuusulan
seurakunnan
hautaustoimi

